

Uchwała Parlamentu Europejskiego dotycząca sytuacji w Polsce ([2015/3031\(RSP\)](#))

Parlament Europejski,

- uwzględniając Traktaty Unii Europejskiej, a w szczególności artykuły 2, 3, 4 i 6 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE),
 - uwzględniając Komunikat Komisji Europejskiej z dnia 19 marca 2014 dotyczący nowych ram UE na rzecz umacniania praworządności ([COM\(2014\)0158](#)),
 - uwzględniając Kartę Praw Podstawowych Unii Europejskiej,
 - uwzględniając Europejską Konwencję Praw Człowieka (EKPC),
 - uwzględniając debatę Parlamentu z dnia 19 stycznia 2016 r. poświęconą sytuacji w Polsce,
 - uwzględniając opinię Komisji Weneckiej z dnia 12 marca 2016 dotyczącą poprawek z dnia 22 grudnia 2015 r. do Ustawy z dn. 25 czerwca 2015 r. o Trybunale Konstytucyjnym RP,
 - uwzględniając Zasadę 123(2) swoich Zasad Proceduralnych,
- A. zważywszy, że poszanowanie praworządności, demokracji, praw człowieka, wolności podstawowych oraz wartości i zasady obecne w traktatach UE oraz międzynarodowych umowach dotyczących praw człowieka to zobowiązania spoczywające na Unii i jej Państwach Członkowskich, które muszą tych zobowiązań przestrzegać;
- B. zważywszy, że na mocy artykułu 2 TUE, Unia Europejska opiera się na poszanowaniu godności ludzkiej, wolności, demokracji, równości, praworządności i praw człowieka, w tym praw osób będących członkami mniejszości, że wartości te są dzielone przez wszystkie Państwa Członkowskie i muszą być zachowane zarówno przez UE, jak i przez każde poszczególne Państwo Członkowskie we wszystkich swych dokumentach;
- C. zważywszy, że na mocy artykułu 4(2) TUE, UE winna szanować równość Państw Członkowskich wobec Traktatów, jak również ich tożsamości narodowych;
- D. zważywszy, że na mocy artykułu 4(3) TUE, w duchu zasady szczerzej współpracy, Unia i Państwa Członkowskie winny, w pełnym wzajemnym szacunku, pomagać sobie nawzajem w realizacji zadań wypływających z Traktatów;
- E. zważywszy, że na mocy artykułu 17 TUE, Komisja winna zapewnić stosowanie Traktatów;
- F. zważywszy, że praworządność jest ostoją demokracji i jedną z podstawowych zasad UE, działając na podstawie założenia wzajemnego zaufania, że Państwa Członkowskie wypełniają zasady demokracji, praworządności i praw podstawowych wedle zapisów w Karcie Praw Podstawowych oraz EKPC;
- G. zważywszy, że skuteczny, niezależny i bezstronny system sądowniczy ma fundamentalne znaczenie w systemie praworządności oraz dla zapewnienia ochrony praw podstawowych i swobód obywatelskich obywateli w Europie;

- H. zważywszy, że Trybunał Konstytucyjny powstał jako jeden z kluczowych elementów zapewniających praworządność i mechanizmy gwarantujące zachowanie równowagi politycznej w demokracji konstytucyjnej w Polsce;
- I. zważywszy, że ostatnie wydarzenia w Polsce, zwłaszcza dyskusja polityczno-prawna dotycząca składu Trybunału Konstytucyjnego oraz nowych zasad jego funkcjonowania (odnoszące się m.in. do rozpoznawania spraw, ich kolejności, odpowiedniego quorum i większości niezbędnej do podejmowania przez Trybunał decyzji) doprowadziły do powstania obaw dotyczących możliwości Trybunału Konstytucyjnego do stania na straży konstytucji i gwarantowania praworządności;
- J. zważywszy, że Komisja Wenecka jasno stwierdziła, że Trybunał Konstytucyjny nie jest w stanie spełniać swej funkcji jako gwaranta Konstytucji Polski z uwagi na fakt, że wyrok Trybunału z dnia 9 marca 2016 r. nie został opublikowany, toteż nie może wejść w życie; zważywszy, że Komisja Wenecka ostrzegła, że sparaliżowanie Trybunału podważy demokrację, prawa człowieka i praworządność;
- K. zważywszy, że działania podjęte przez Rząd Polski i Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej w odniesieniu do Trybunału Konstytucyjnego stanowią zagrożenie dla demokracji konstytucyjnej;
- L. zważywszy, że po debacie orientacyjnej z dnia 13 stycznia 2016 r., Komisja zdecydowała wszcząć dialog strukturalny na zasadach Ram Praworządności wysyłając pismo do rządu polskiego w celu wyjaśnienia sytuacji w Polsce;
- M. zważywszy, że Komisja, stojąc na straży Traktatów, będzie obecnie zbierać i analizować wszystkie odnośne informacje w celu oceny, czy stanowią one wyraźne przesłanki systemowego zagrożenia praworządności;
- N. zważywszy, że Ramy Praworządności mają na celu zajmowanie się zagrożeniami praworządności mającymi charakter systemowy, zwłaszcza w sytuacjach, których nie można skutecznie rozwiązać w drodze procedur naruszenia prawa i gdy „bezpieczniki praworządności” istniejące na poziomie krajowym nie wydają się być już w stanie poradzić sobie z takimi zagrożeniami. ;
- O. zważywszy, że aktualna Konstytucja Polski, przyjęta w roku 1997, gwarantuje podział władzy, pluralizm polityczny, wolność prasy i słowa i prawo do informacji;
- P. zważywszy, że w dodatku do kryzysu konstytucyjnego istnieją inne problemy stanowiące źródło poważnego zaniepokojenia Parlamentu Europejskiego w zakresie takim, że mogą one stanowić przypadki pogwałcenia prawa europejskiego oraz praw podstawowych, w tym praw kobiet; zważywszy, że takie działania polskiego rządu muszą być ściśle monitorowane przez instytucje europejskie:
1. Uznaje za kluczowe zapewnienie, że wspólne europejskie wartości wymienione w artykule 2 TUE są w pełni przestrzegane;
 2. Jest przekonany, że wszystkie Państwa Członkowskie muszą w pełni przestrzegać prawa Unii Europejskiej w swych praktykach administracyjnych i ustawodawczych, i że wszelkie ustawodawstwo, w tym prawo pierwotne wszystkich Państw Członkowskich i państw kandydujących winno odzwierciedlać i przestrzegać podstawowych wartości europejskich, w tym zasad demokracji, praworządności i poszanowania praw podstawowych;

3. Jest poważnie zaniepokojony faktem, że faktyczne sparaliżowanie polskiego Trybunału Konstytucyjnego stanowi zagrożenie dla demokracji, praw człowieka i praworządności;
4. Domaga się od polskiego rządu poszanowania, opublikowania i pełnego wdrożenia bez dalszej zwłoki wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 9 marca 2016 r. oraz do wdrożenia wyroków z dn. 3 i 9 grudnia 2015 r.;
5. Wzywa polski rząd do pełnego wdrożenia zaleceń Komisji Weneckiej, dzieląc opinię Komisji Weneckiej, że Konstytucja Polski oraz standardy europejskie i międzynarodowe wymagają poszanowania wyroków Trybunału Konstytucyjnego;
6. Z zadowoleniem przyjmuje niedawną wizytę w Polsce wiceprzewodniczącego Komisji Timmermansa i jego oświadczenie na posiedzeniu Komisji w dn. 6 kwietnia 2016 r. dotyczące rozpoczęcia dialogu w celu znalezienia sposobu wyjścia z bieżącej sytuacji, w oparciu o pełne poszanowanie konstytucyjnych ram prawnych, co oznacza opublikowanie i wdrożenie orzeczeń Trybunału Konstytucyjnego; dzieli jego obawy dotyczące możliwości wystąpienia dwóch równoległych systemów prawnych, co prowadziłoby do niepewności prawnej;
7. Popiera decyzję Komisji dotyczącą rozpoczęcia dialogu strukturalnego na mocy Ram Praworządności, który winien wyjaśnić, czy istnieje systemowe zagrożenie wartości demokratycznych i praworządności w Polsce; z zadowoleniem przyjmuje zapewnienie Komisji, że dialog z władzami Polski będzie kontynuowany w sposób obiektywny, oparty na dowodach i współpracy oraz wzywa Komisję, jeśli polski rząd nie spełni zaleceń Komisji Weneckiej w czasie dialogu strukturalnego, do uruchomienia drugiego etapu postępowania kontroli praworządności poprzez wydanie „zaleceń dotyczących praworządności” i do zaoferowania swojego wsparcia Polsce w opracowaniu rozwiązań umacniających praworządność;
8. Podkreśla jednak, że wszelkie podejmowane kroki muszą szanować kompetencje UE i jej Państw Członkowskich na zasadach określonych w Traktatach i zasadzie subsydiarności;
9. Wzywa Komisję do regularnego i dogłębnego informowania Parlamentu o jej ocenach, dokonanych postępach i podjętych działaniach;
10. Wyraża nadzieję, że dialog strukturalny pomiędzy polskim rządem a Komisją doprowadzi również do przeglądu innych decyzji polskiego rządu, które doprowadziły do obaw w zakresie ich legalności i ich możliwego wpływu na prawa podstawowe;
11. Oczekuje, że Komisja monitorować będzie wszystkie Państwa Członkowskie w takim samym stopniu w odniesieniu do poszanowania demokracji, praworządności i praw podstawowych, w celu unikania podwójnych standardów, i że Komisja przekaze wyniki swojej pracy Parlamentowi;
12. Poleca swojemu Przewodniczącemu przekazanie tej uchwały Radzie, Komisji, rządowi i parlamentom Państw Członkowskich oraz Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej.